

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 111
im. Stefana Starzyńskiego
w Warszawie

na lata 2022-2027

Aktualizacja na rok szk. 2026/2027

Warszawa

15.09.2026

Spis treści

Spis treści	2
I. Podstawa prawna programu	3
II. Pozostałe źródła programu	4
1. Wybrane podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027	4
2. Wybrane wnioski z nadzoru pedagogicznego	5
3. Wybrane wnioski z prac Zespołu ds. Wsparcia Wychowawczego	6
III. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły	6
IV. Misja i wizja szkoły	7
V. Strategie stosowane w realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego	8
VI. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym – analiza ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli	11
VII. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka w środowisku szkolnym	13
VIII. Cel ogólny i cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego	14
IX. Sylwetka absolwenta szkoły – jakim człowiekiem ma być nasz absolwent?	14
X. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole i placówce	16
1. Rozwijanie mocnych stron i możliwości uczniów	16
2. Kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich oraz związanych z nimi wartości	22
3. Zapobieganie negatywnym skutkom rozwoju cywilizacyjnego	29
4. Promowanie zdrowego stylu życia	41
XI. Zasady ewaluacji	50
Cele i zasady ewaluacji	50
Narzędzia ewaluacji	50
Organizacja ewaluacji	50

I. Podstawa prawna programu

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany zgodnie z następującymi przepisami prawa:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jednolity Dz.U. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz.U. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (tekst jednolity Dz.U. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity Dz.U. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity Dz.U. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz.U. z późn. zm.).
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- Statut Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 111 im. Stefana Starzyńskiego w Warszawie.
- Procedury bezpieczeństwa obowiązujące w szkole.

II. Pozostałe źródła programu

W programie uwzględniono także:

1. Wybrane podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027

- Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy²⁶. Kompas Jutra, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.
- Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
- Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.
- Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
- Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie

współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.

- Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.
- Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.
- Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

2. Wybrane wnioski z nadzoru pedagogicznego

- Kontynuowanie działań rozwijających postawy prospołeczne, obywatelskie i patriotyczne, ze zwiększaniem udziału uczniów w praktycznych działaniach, współdecydowaniu i podejmowaniu odpowiedzialności – odpowiednio do ich indywidualnych możliwości.
- Rozwijanie działań z zakresu edukacji zdrowotnej poprzez kształtowanie codziennych nawyków sprzyjających zdrowiu, aktywności ruchowej oraz praktycznych umiejętności udzielania pierwszej pomocy, z uwzględnieniem możliwości uczniów.
- Dalsze indywidualizowanie działań edukacyjnych, wychowawczych i specjalistycznych na podstawie rozpoznanego funkcjonowania, potrzeb i możliwości ucznia oraz systematyczna ocena skuteczności udzielanego wsparcia.
- Wzmacnianie współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami w rozpoznawaniu potrzeb uczniów, ustalaniu celów wsparcia oraz ocenie efektów podejmowanych działań.
- Kontynuowanie i rozwijanie działań wspierających zdrowie psychiczne i dobrostan uczniów, w szczególności poprzez rozwijanie umiejętności rozpoznawania emocji, komunikowania potrzeb, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, rozwiązywania konfliktów oraz proszenia o pomoc.

- Wzmacnianie działań profilaktycznych dotyczących przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, uzależnień behawioralnych oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych, z naciskiem na praktyczne umiejętności uczniów i ich poczucie bezpieczeństwa.
- Rozwijanie higieny cyfrowej oraz bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z technologii, w tym kształtowanie krytycznego podejścia do informacji, zachowania równowagi między aktywnością online i offline oraz korzystania z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji odpowiednio do możliwości uczniów.
- Kontynuowanie działań z zakresu doradztwa zawodowego poprzez umożliwianie uczniom poznawania zawodów i różnych form aktywności zawodowej w sposób praktyczny oraz dostosowany do ich wieku, możliwości i potrzeb funkcjonalnych.

3. Wybrane wnioski z prac Zespołu ds. Wsparcia Wychowawczego

- Wzrasta liczba uczniów wymagających wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego, regulacji emocji i kompetencji społecznych.
- Należy wzmacniać działania profilaktyczne dotyczące zdrowia psychicznego, bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania agresji.
- Istotne znaczenie dla skuteczności podejmowanych działań ma współpraca szkoły z rodzicami i opiekunami uczniów.
- Należy kontynuować współpracę nauczycieli i specjalistów oraz współpracę z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę.
- Należy systematycznie monitorować frekwencję oraz sytuację wychowawczą uczniów wymagających szczególnego wsparcia.
- Wskazane jest częstsze zapraszanie na spotkania Zespołu rodziców uczniów oraz wychowawców klas.

III. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 111 obejmuje edukacją, wychowaniem i opieką dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim, a także uczniów ze spektrum autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną.

Szkoła dąży do zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju w atmosferze życzliwości i wsparcia oraz przygotowuje go do wypełniania ról społecznych przy współudziale nauczycieli, rodziców i instytucji współpracujących ze szkołą.

IV. Misja i wizja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczucia odpowiedzialności, patriotyzmu oraz poszanowania dla dziedzictwa kulturowego Polski, Europy i świata. Kształtujemy umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, komunikowania się z otoczeniem oraz rozpoznawania i wyrażania własnych potrzeb i uczuć, a także rozumienia potrzeb i uczuć innych osób. Misją naszej szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo.

Szkoła zapewnia uczniom wszechstronne wsparcie w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, z uwzględnieniem ich potrzeb i możliwości psychofizycznych. Zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną wspierającą rozwój edukacyjny, wychowawczy i społeczny uczniów, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami.

Chcemy, aby uczniowie kończący naszą szkołę, na miarę swoich możliwości, byli zaradni w życiu codziennym, mieli poczucie sprawczości oraz potrafili uczestniczyć w życiu społecznym. Dążymy do tego, aby znali i przestrzegali zasad współżycia społecznego, z poszanowaniem własnej indywidualności oraz indywidualności innych osób.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 111 łączy w swojej treści obszary wychowania rozumianego jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyki jako interwencji kompensującej niedostatki wychowania. Wspólną płaszczyzną tych obszarów jest aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których prowadzone są działania. Dzięki temu uczeń przebywa w spójnym środowisku wychowawczym, a funkcjonowanie społeczne staje się dla niego bardziej zrozumiałe.

V. Strategie stosowane w realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest skierowany do całej społeczności szkolnej – uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły.

Działania mające na celu wspomaganie rozwoju uczniów oraz niwelowanie zagrożeń odbywają się na płaszczyźnie wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej oraz profilaktycznej.

Realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego odbywa się z uwzględnieniem Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w SPS nr 111. Wszystkie działania podejmowane są z poszanowaniem praw dziecka, bezpieczeństwa oraz ochrony dobra ucznia.

Działalność wychowawcza polega na wspomaganiu ucznia w jego rozwoju w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i moralnej.

W przypadku uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 111, dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną oraz z autyzmem, wspieranie ich rozwoju w tych sferach wymaga podjęcia zróżnicowanych działań, adekwatnie do ich potrzeb i możliwości psychofizycznych.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości oraz poczucia odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów,

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców oraz pracowników szkoły w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, demokratycznych, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej.

Działalność informacyjna i edukacyjna polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji oraz stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności z zakresu rozwoju dziecka oraz promocji zdrowego stylu życia. W Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 111 zadania te realizowane są z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów. Przekazywane informacje dostosowywane są do ich wieku oraz poziomu rozwoju.

Działalność informacyjna i edukacyjna obejmuje w szczególności:

- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- rozwijanie pasji i zainteresowań poznawczych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- umacnianie poczucia własnej wartości i wiary we własne siły,
- rozwijanie u uczniów wrażliwości moralnej i estetycznej,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych,
- dostarczanie uczniom informacji w zakresie dbania o bezpieczeństwo własne i innych,
- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych, środków zastępczych, suplementów diet

i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach, a także dostarczenie aktualnych informacji na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych,

- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych, środków zastępczych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia oraz konsekwencjach prawnych.

Działalność profilaktyczna realizowana w szkole obejmuje trzy poziomy działań:

1. profilaktyka uniwersalna – działania skierowane do wszystkich uczniów szkoły, wspieranie ich prawidłowego rozwoju i zdrowego stylu życia, ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od prawdopodobieństwa ich wystąpienia,
2. profilaktyka selektywna – działania skierowane do uczniów, którzy ze względu na sytuację rodzinną lub środowiskową są w wyższym stopniu narażeni na prezentowanie zachowań ryzykownych,
3. profilaktyka wskazująca – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,

- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.

VI. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym – analiza ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli

Na początku września 2026 r. przeprowadzono wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ankiety dotyczące bezpieczeństwa, wychowania, profilaktyki zachowań niepożądanych oraz potrzeb społeczności szkolnej.

Szczegółowe opracowanie wyników ankiety skierowanej do rodziców stanowi odrębny dokument. Przy interpretacji wyników należy uwzględnić ograniczenia metodologiczne badania, wynikające m.in. z anonimowej formy ankiety oraz zróżnicowanego sposobu rozumienia zakresu niektórych pytań przez respondentów. Uzyskane odpowiedzi stanowią istotne źródło informacji o zgłaszanych opiniach, potrzebach i problemach, nie mogą jednak być traktowane jako w pełni reprezentatywny obraz opinii całej społeczności rodziców. Ograniczenia te należy uwzględnić również przy porównywaniu wyników z badaniami prowadzonymi w poprzednich latach.

W porównaniu z wynikami diagnozy z poprzednich lat największe różnice odnotowano w odpowiedziach rodziców.

Najważniejsze wyniki diagnozy:

- uczniowie uczestniczący w badaniu deklarują, że czują się w szkole bezpiecznie i lubią do niej chodzić;
- ocena bezpieczeństwa szkoły dokonana przez rodziców jest mniej korzystna niż w poprzednim roku i różni się od deklaracji uczniów, co wskazuje na potrzebę pogłębienia tego obszaru oraz lepszego rozpoznania przyczyn tej rozbieżności;
- uczniowie deklarują, że mają osobę, z którą mogą porozmawiać, oraz wiedzą, gdzie szukać pomocy; większość rodziców również deklaruje, że wie, gdzie może szukać pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- nauczyciele deklarują satysfakcję z pracy, a współpraca pomiędzy nauczycielami i specjalistami jest wysoko oceniana;
- rodzice stosunkowo rzadko korzystają z pomocy szkoły w rozwiązywaniu problemów i trudności wychowawczych;
- 66,7% ankietowanych rodziców określiło samopoczucie swojego dziecka jako dobre lub bardzo dobre, 25% jako przeciętne, a 8,3% jako złe;
- w odpowiedziach rodziców pojawia się potrzeba uzyskiwania bardziej szczegółowych informacji dotyczących pracy z uczniami, organizacji i realizacji zajęć oraz sposobu realizowania zaleceń wynikających z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego;
- wskazywana jest potrzeba większej indywidualizacji pracy i dostosowywania oddziaływań do indywidualnych potrzeb uczniów, w tym ich potrzeb komunikacyjnych i sensorycznych.

Wnioski i rekomendacje do pracy wychowawczo-profilaktycznej:

- wzmacnianie komunikacji pomiędzy szkołą a rodzicami, opartej na wzajemnym wysłuchaniu, otwartości, szacunku, zaufaniu i partnerstwie;
- zwiększanie wiedzy rodziców na temat sposobów realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęć specjalistycznych oraz zaleceń wynikających z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego;
- zaplanowanie spotkania z rodzicami dotyczącego pracy wychowawczo-profilaktycznej szkoły i realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego;
- dalsze indywidualizowanie pracy z uczniami oraz uwzględnianie ich zróżnicowanych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych, komunikacyjnych i sensorycznych;

- rozwijanie samodzielności uczniów, kompetencji społecznych oraz umiejętności proszenia o pomoc i korzystania ze wsparcia;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania i regulowania emocji oraz radzenia sobie ze stresem;
- przeciwdziałanie przemocy, wykluczeniu i innym zachowaniom niepożądanym oraz budowanie bezpiecznych relacji;
- pogłębienie diagnozy dotyczącej poczucia bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem rozbieżności pomiędzy odpowiedziami uczniów i rodziców.

VII. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka w środowisku szkolnym

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy środowiska szkolnego, w tym wyników ankiet skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli, wyodrębniono czynniki chroniące oraz obszary mogące stanowić potencjalne czynniki ryzyka.

Do czynników chroniących należą:

- pozytywny stosunek uczniów do szkoły i deklarowana chęć uczęszczania do niej;
- deklarowane przez uczniów poczucie bezpieczeństwa w szkole;
- dostępność osób dorosłych, do których uczniowie mogą zwrócić się po pomoc i wsparcie;
- wiedza większości rodziców na temat możliwości uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wysoko oceniana współpraca pomiędzy nauczycielami i specjalistami;
- podejmowanie działań ukierunkowanych na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów;
- funkcjonowanie w szkole Standardów Ochrony Małoletnich oraz procedur reagowania w sytuacjach zagrożenia i krzywdzenia.

Do potencjalnych czynników ryzyka i obszarów wymagających dalszej obserwacji należą:

- rozbieżność pomiędzy deklarowanym przez uczniów poczuciem bezpieczeństwa a oceną bezpieczeństwa szkoły dokonywaną przez rodziców;
- stosunkowo rzadkie korzystanie przez rodziców z pomocy szkoły w rozwiązywaniu problemów i trudności wychowawczych;
- zgłaszana przez część rodziców potrzeba poprawy komunikacji i współpracy ze szkołą;

- zagrożenia związane z korzystaniem przez uczniów z cyberprzestrzeni i nowych technologii, wymagające systematycznych działań profilaktycznych i edukacyjnych.

VIII. Cel ogólny i cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego

Cel ogólny:

Kompleksowe wspieranie rozwoju ucznia we wszystkich jego obszarach – fizycznym, emocjonalnym, intelektualnym, społecznym i moralnym, zgodnie z jego indywidualnymi potrzebami.

Cele szczegółowe:

- Rozwijanie mocnych stron i możliwości uczniów.
- Kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich oraz związanych z nimi wartości.
- Zapobieganie negatywnym skutkom rozwoju cywilizacyjnego.
- Promowanie zdrowego stylu życia.

IX. Sylwetka absolwenta szkoły – jakim człowiekiem ma być nasz absolwent?

Celem Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 111 jest przygotowanie ucznia, na miarę jego indywidualnych możliwości, do możliwie samodzielnego i aktywnego funkcjonowania w środowisku społecznym. Chcemy, aby uczeń kończący szkołę prezentował następujące cechy i postawy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami współżycia społecznego, etyki i moralności,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- ma poczucie sprawstwa, rozumie konsekwencje podejmowanych działań,
- poszukuje źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,

- jest możliwie samodzielny w czynnościach dnia codziennego, a w sytuacjach trudnych potrafi korzystać z dostępnych form pomocy,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje działania w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych, jest tolerancyjny oraz chętny do niesienia pomocy,
- nawiązuje kontakty społeczne, komunikuje swoje uczucia i potrzeby.

X. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole i placówce

1. Rozwijanie mocnych stron i możliwości uczniów.

Obszar	Zadania do realizacji	Formy realizacji	Realizujący zadanie
Rozpoznawanie i wspieranie indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów	Rozpoznawanie zasobów, potrzeb, możliwości i trudności uczniów oraz dostosowywanie do nich działań edukacyjnych, wychowawczych i specjalistycznych.	• obserwacja funkcjonowania uczniów oraz analiza ich dokumentacji; • rozmowy z uczniami, rodzicami, wychowawcami, nauczycielami i specjalistami; • uwzględnianie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów w organizacji procesu kształcenia i wychowania; • realizacja Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych oraz dostosowywanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych	dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, specjaliści.

		potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów; • umożliwianie uczniom komunikowania własnych potrzeb oraz uwzględnianie ich możliwości komunikacyjnych i sensorycznych; • współpraca z rodzicami w zakresie potrzeb ucznia oraz stosowanych form i metod pracy.	
Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i wspieranie rozwoju ucznia	Zapewnienie uczniom wsparcia odpowiedniego do rozpoznanych potrzeb i możliwości.	• organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęć rewalidacyjnych zgodnie z potrzebami uczniów; • prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalne, społeczne i komunikacyjne; • podejmowanie działań wspierających uczniów doświadczających trudności edukacyjnych, emocjonalnych lub społecznych;	dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, specjaliści.

		• współpraca nauczycieli i specjalistów w planowaniu i realizowaniu wsparcia; • przekazywanie rodzicom informacji dotyczących form udzielanej pomocy, realizowanych zajęć oraz sposobów wspierania ucznia.	
Budowanie pozytywnego obrazu siebie i poczucia sprawczości	Wzmacnianie poczucia własnej wartości, samodzielności i sprawczości uczniów.	• dostrzeganie i wzmacnianie mocnych stron, zainteresowań i osiągnięć uczniów; • stwarzanie uczniom możliwości odnoszenia sukcesów adekwatnych do ich indywidualnych możliwości; • umożliwianie prezentowania własnych umiejętności, osiągnięć i wytworów na forum klasy, szkoły i poza nią;	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, specjaliści, wszyscy pracownicy szkoły.

		• zachęcanie uczniów do podejmowania inicjatywy i dokonywania wyborów; • kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych możliwości, potrzeb i ograniczeń; • budowanie atmosfery akceptacji, bezpieczeństwa i wzajemnego wsparcia.	
Rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i aktywności uczniów	Stwarzanie warunków do rozwijania zainteresowań, zdolności i aktywności uczniów.	• organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia; • umożliwianie udziału w konkursach, zawodach, wydarzeniach sportowych, artystycznych i kulturalnych; • wspieranie inicjatyw podejmowanych przez uczniów; • udostępnianie materiałów i tworzenie sytuacji sprzyjających rozwijaniu zainteresowań; • prezentowanie osiągnięć i dorobku uczniów;	dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, specjaliści, bibliotekarz.

		• zachęcanie do czytelnictwa i rozwijania zainteresowań poznawczych.	
Kształtowanie umiejętności uczenia się i zapobieganie niepowodzeniom szkolnym	Wspieranie uczniów w osiąganiu sukcesów edukacyjnych na miarę ich indywidualnych możliwości.	• stosowanie różnorodnych metod i form pracy dostosowanych do możliwości uczniów; • zapoznavanie uczniów ze sposobami uczenia się adekwatnymi do ich możliwości; • systematyczne rozpoznawanie przyczyn trudności i niepowodzeń edukacyjnych oraz podejmowanie działań wspierających; • monitorowanie postępów ucznia i dostosowywanie podejmowanych działań; • współpraca z rodzicami w zakresie wspierania rozwoju edukacyjnego ucznia; • wzmacnianie motywacji do nauki poprzez dostrzeganie postępów i osiągnięć ucznia.	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, specjaliści, rodzice.

Rozwijanie samodzielności, sprawczości i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym	Wspieranie uczniów w osiąganiu możliwie największej samodzielności, rozwijaniu poczucia sprawczości oraz umiejętności dokonywania wyborów i podejmowania decyzji adekwatnie do ich indywidualnych możliwości.	• rozwijanie umiejętności rozpoznawania i komunikowania własnych potrzeb, preferencji i oczekiwań; • stwarzanie uczniom możliwości dokonywania wyborów i podejmowania decyzji w codziennych sytuacjach; • rozwijanie samodzielności w różnych obszarach codziennego funkcjonowania; • kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i korzystania ze wsparcia innych osób; • rozwijanie kompetencji społecznych potrzebnych do możliwie samodzielnego funkcjonowania w środowisku; • wspieranie uczniów w rozpoznawaniu własnych możliwości, zainteresowań i predyspozycji;	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, specjaliści.
--	--	---	---

		przygotowywanie uczniów, adekwatnie do ich indywidualnych możliwości, do kolejnych etapów edukacji, dorosłości oraz podejmowania różnych form aktywności społecznej i zawodowej.	
--	--	--	--

2. Kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich oraz związanych z nimi wartości.

Obszar	Zadania do realizacji	Formy realizacji	Realizujący zadanie
Prawa dziecka i prawa ucznia	Upowszechnianie wiedzy o prawach dziecka i prawach ucznia oraz kształtowanie, adekwatnie do możliwości uczniów, umiejętności rozpoznawania sytuacji naruszania tych praw i poszukiwania pomocy.	- zapoznavanie uczniów, rodziców i pracowników szkoły z prawami dziecka i prawami ucznia; - przekazywanie uczniom w dostępny dla nich sposób	dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, specjaliści.

		informacji, gdzie i do kogo mogą zwrócić się po pomoc; • podejmowanie tematyki praw dziecka i praw człowieka podczas zajęć edukacyjnych i wychowawczych; • organizowanie zajęć, apeli i innych działań związanych z prawami dziecka, w tym obchodów Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka; • podnoszenie wiedzy pracowników szkoły dotyczącej respektowania i ochrony praw dziecka; • współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.	
Zasady współżycia społecznego i odpowiedzialność	Kształtowanie umiejętności funkcjonowania zgodnie z zasadami obowiązującymi w różnych	• zapoznavanie uczniów z zasadami obowiązującymi w klasie i szkole w sposób	wszyscy pracownicy szkoły.

	sytuacjach społecznych oraz rozwijanie odpowiedzialności za własne zachowanie.	dostosowany do ich możliwości poznawczych i komunikacyjnych; • modelowanie i wzmacnianie zachowań opartych na szacunku do siebie i innych; • uczenie rozpoznawania konsekwencji własnych działań i ich wpływu na inne osoby; • rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów, komunikowania własnego zdania i respektowania granic innych osób; • kształtowanie odpowiedzialności za wspólną przestrzeń i podejmowane działania; • promowanie pozytywnych wzorców zachowania poprzez codzienne postawy pracowników szkoły.	
--	---	--	--

Relacje, akceptacja i szacunek dla różnorodności	Budowanie relacji opartych na szacunku, akceptacji, bezpieczeństwie i poszanowaniu różnorodności.	• rozwijanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami i osobami dorosłymi; • uczenie respektowania własnych i cudzych granic; • kształtowanie postaw szacunku wobec osób o różnych potrzebach, możliwościach, doświadczeniach, kulturach i światopoglądach; • przeciwdziałanie dyskryminacji, wykluczeniu, przemocy i innym zachowaniom naruszającym godność drugiej osoby; • reagowanie na przejawy nietolerancji i braku szacunku; • organizowanie działań i wydarzeń służących rozwijaniu akceptacji różnorodności oraz integracji społeczności szkolnej.	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, specjaliści, samorząd uczniowski, wszyscy pracownicy szkoły.
---	--	--	---

Uczeń jako członek klasy i społeczności szkolnej	Rozwijanie poczucia przynależności do klasy i społeczności szkolnej oraz umożliwianie uczniom aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły na miarę ich możliwości.	• integrowanie zespołów klasowych i społeczności szkolnej; • wspieranie procesu adaptacji nowych uczniów oraz ułatwianie im poznawania środowiska szkolnego, osób, zasad i organizacji funkcjonowania szkoły; • organizowanie wspólnych działań, wydarzeń i aktywności międzyklasowych; • stwarzanie uczniom możliwości wyrażania opinii, dokonywania wyborów i podejmowania inicjatyw; • włączanie uczniów w organizację życia klasy i szkoły adekwatnie do ich możliwości; • rozwijanie współpracy, wzajemnej pomocy i	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, samorząd uczniowski.
---	---	---	---

		odpowiedzialności za wspólne działania; • wspieranie działalności samorządu uczniowskiego.	
Wychowanie obywatelskie, patriotyczne i kulturowe	Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i narodowej oraz poznawanie tradycji, kultury i wartości wspólnotowych.	• poznawanie symboli narodowych, ważnych wydarzeń historycznych oraz tradycji i świąt państwowych; • organizowanie uroczystości i wydarzeń związanych ze świętami narodowymi i historią Polski; • poznawanie historii i wartości związanych z patronem szkoły; • poznawanie własnego miasta i środowiska lokalnego; • rozwijanie szacunku dla tradycji rodzinnych, lokalnych i narodowych; • poznawanie różnorodności kulturowej oraz dorobku innych narodów i społeczności;	wychowawcy klas, nauczyciele, samorząd uczniowski.

		• umożliwianie uczniom uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i społecznych.	
Wrażliwość na potrzeby innych i odpowiedzialność za otoczenie	Rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych osób oraz kształtowanie odpowiedzialności za środowisko społeczne i naturalne.	• stwarzanie okazji do wzajemnej pomocy i współdziałania; • umożliwianie uczniom udziału w działaniach pomocowych, wolontariacie i akcjach charytatywnych, adekwatnie do ich możliwości; • wspieranie inicjatyw pomocowych podejmowanych przez uczniów; • kształtowanie właściwego stosunku do zwierząt i środowiska naturalnego; • rozwijanie nawyków związanych z dbałością o najbliższe otoczenie, ograniczaniem odpadów i racjonalnym korzystaniem z zasobów;	wychowawcy klas, nauczyciele, samorząd uczniowski, szkolny wolontariat.

		• udział w działaniach i wydarzeniach o charakterze ekologicznym.	
--	--	---	--

3. Zapobieganie negatywnym skutkom rozwoju cywilizacyjnego

Obszar	Zadania do realizacji	Formy realizacji	Realizujący zadanie
Bezpieczeństwo uczniów i reagowanie w sytuacjach zagrożenia	Kształtowanie umiejętności bezpiecznego funkcjonowania w szkole i poza nią oraz przygotowanie uczniów, na miarę ich indywidualnych możliwości, do rozpoznawania sytuacji zagrożenia i właściwego reagowania.	• zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego zachowania w szkole, podczas zajęć, przerw, wyjść, wycieczek oraz w drodze do i ze szkoły; • systematyczne przypominanie i utrwalanie zasad bezpieczeństwa w sposób dostosowany do możliwości poznawczych i komunikacyjnych uczniów; • uczenie rozpoznawania sytuacji potencjalnie niebezpiecznych oraz sposobów szukania i przyjmowania pomocy;	dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, inni specjaliści i pracownicy szkoły oraz – odpowiednio do podejmowanych działań – rodzice i instytucje zewnętrzne.

		• kształtowanie umiejętności informowania osoby dorosłej o zagrożeniu, krzywdzie lub sytuacji budzącej niepokój; • prowadzenie zajęć, rozmów, ćwiczeń praktycznych i innych działań edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa; • zapewnianie uczniom bezpieczeństwa podczas pobytu w szkole, w tym właściwa organizacja opieki i dyżurów nauczycieli; • obserwowanie funkcjonowania uczniów i reagowanie na zachowania zagrażające bezpieczeństwu własnemu lub innych osób; • podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach zagrożenia, przemocy, agresji lub innych sytuacjach kryzysowych zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami i procedurami; • współpraca z rodzicami oraz, w zależności od potrzeb, z instytucjami i służbami wspierającymi szkołę w	
--	--	---	--

		zapewnianiu bezpieczeństwa uczniom.	
Wspieranie uczniów w sytuacjach trudnych i reagowanie na zachowania zagrażające bezpieczeństwu	Rozpoznawanie czynników mogących wpływać na występowanie zachowań trudnych lub zagrażających bezpieczeństwu oraz podejmowanie działań wspierających ucznia, jego rodzinę i środowisko szkolne.	• systematyczna obserwacja funkcjonowania uczniów oraz rozpoznawanie ich indywidualnych potrzeb, trudności i czynników wpływających na zachowanie; • uczenie uczniów, odpowiednio do ich możliwości, rozpoznawania sytuacji trudnych lub zagrażających bezpieczeństwu oraz bezpiecznych sposobów reagowania; • rozwijanie umiejętności komunikowania własnych potrzeb, emocji i trudności oraz zwracania się o pomoc; • wspieranie uczniów w rozwijaniu sposobów radzenia sobie z napięciem, frustracją, konfliktem i innymi trudnymi sytuacjami; • podejmowanie działań zapobiegających zachowaniom zagrażającym bezpieczeństwu ucznia lub innych osób; • reagowanie na przejawy agresji, przemocy, autoagresji oraz inne	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, inni specjaliści, Zespół ds. Wsparcia Wychowawczego, dyrektor oraz – odpowiednio do potrzeb – rodzice i instytucje zewnętrzne.

		zachowania wymagające interwencji; • udzielanie uczniom indywidualnego wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, adekwatnego do rozpoznanych potrzeb; • współpraca nauczycieli i specjalistów w planowaniu i podejmowaniu spójnych oddziaływań wobec ucznia; • współpraca z rodzicami w rozpoznawaniu przyczyn trudności oraz ustalaniu sposobów wspierania ucznia; • podejmowanie działań przez Zespół ds. Wsparcia Wychowawczego w sytuacjach wymagających pogłębionej analizy i skoordynowanego wsparcia; • współpraca, odpowiednio do potrzeb ucznia i jego rodziny, z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, pomocą społeczną, Policją, sądem oraz innymi instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę.	
--	--	--	--

Profilaktyka uzależnień i innych zachowań ryzykownych	Kształtowanie, odpowiednio do wieku i indywidualnych możliwości uczniów, wiedzy i umiejętności sprzyjających unikaniu zachowań ryzykownych oraz chroniących przed używaniem substancji psychoaktywnych i rozwojem uzależnień.	• przekazywanie uczniom, w sposób dostosowany do ich możliwości poznawczych i komunikacyjnych, informacji dotyczących szkodliwości używania alkoholu, nikotyny, substancji psychoaktywnych oraz innych środków mogących prowadzić do uzależnienia; • uczenie rozpoznawania sytuacji i zachowań mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa; • kształtowanie umiejętności odmawiania, wycofywania się z sytuacji niebezpiecznych oraz zwracania się o pomoc do zaufanej osoby dorosłej; • rozwijanie umiejętności podejmowania, na miarę indywidualnych możliwości ucznia, bezpiecznych i odpowiedzialnych decyzji; • wzmacnianie czynników chroniących, w szczególności pozytywnych relacji, poczucia bezpieczeństwa, umiejętności społecznych, zainteresowań i	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, pielęgniarka szkolna, inni specjaliści oraz – odpowiednio do podejmowanych działań – rodzice i instytucje zewnętrzne.
--	--	---	--

		konstruktywnych sposobów spędzania czasu; • prowadzenie zajęć, rozmów i innych działań profilaktycznych dostosowanych do wieku, potrzeb i poziomu funkcjonowania uczniów; • rozpoznawanie zachowań mogących świadczyć o podejmowaniu zachowań ryzykownych lub rozwijającym się problemie uzależnienia oraz podejmowanie adekwatnych działań wspierających i interwencyjnych; • współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych i uzależnień; • współpraca, w zależności od potrzeb, ze specjalistami oraz instytucjami prowadzącymi działalność profilaktyczną i pomocową.	
Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych	Kształtowanie umiejętności bezpiecznego, odpowiedzialnego i adekwatnego do indywidualnych możliwości uczniów korzystania z Internetu, urządzeń cyfrowych,	• uczenie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, urządzeń cyfrowych i dostępnych usług online;	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, inni specjaliści.

	mediów społecznościowych oraz narzędzi opartych na sztucznej inteligencji.	• kształtowanie umiejętności ochrony prywatności i danych osobowych oraz ostrożności w udostępnianiu informacji, zdjęć i innych treści; • uczenie rozpoznawania, odpowiednio do możliwości ucznia, treści i kontaktów mogących stanowić zagrożenie; • zapoznavanie uczniów ze zjawiskami cyberprzemocy, hejtu, nękania oraz innych form krzywdzenia z wykorzystaniem technologii; • uczenie sposobów reagowania na niepokojące treści, wiadomości i kontakty oraz zwracania się o pomoc do zaufanej osoby dorosłej; • kształtowanie świadomości, że działania podejmowane w Internecie mogą mieć konsekwencje dla ucznia i innych osób; • rozwijanie umiejętności odpowiedzialnego tworzenia, publikowania i udostępniania treści;	
--	---	---	--

		• kształtowanie krytycznego podejścia do informacji i treści dostępnych w Internecie, odpowiednio do możliwości poznawczych ucznia; • kształtowanie nawyków związanych z higieną cyfrową, w tym zachowaniem równowagi pomiędzy korzystaniem z urządzeń cyfrowych a innymi formami aktywności; • uczenie bezpiecznego, odpowiedzialnego i krytycznego korzystania z narzędzi wykorzystujących sztuczną inteligencję; • prowadzenie działań edukacyjnych i profilaktycznych skierowanych do uczniów oraz odpowiednio do potrzeb, rodziców i pracowników szkoły; • stosowanie rozwiązań organizacyjnych i technicznych ograniczających dostęp uczniów do treści nieodpowiednich lub szkodliwych; • reagowanie na przypadki niewłaściwego lub zagrażającego	
--	--	--	--

		bezpieczeństwu korzystania z technologii zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami i procedurami.	
Bezpieczeństwo osobiste i ochrona granic	Kształtowanie, odpowiednio do wieku i indywidualnych możliwości uczniów, umiejętności rozpoznawania i ochrony własnych granic, poszanowania granic innych osób oraz reagowania w sytuacjach naruszających bezpieczeństwo osobiste.	• rozwijanie świadomości własnego ciała, jego prywatności oraz prawa do ochrony własnych granic; • uczenie rozpoznawania własnych granic oraz respektowania granic innych osób; • kształtowanie umiejętności wyrażania zgody i odmowy w sposób dostępny dla ucznia, z uwzględnieniem jego możliwości komunikacyjnych; • uczenie rozróżniania zachowań właściwych i niewłaściwych oraz sytuacji bezpiecznych i potencjalnie zagrażających; • rozwijanie umiejętności reagowania na niechciany dotyk, zachowanie lub kontakt oraz oddalania się od sytuacji zagrażającej, jeśli jest to możliwe; • uczenie zwracania się o pomoc oraz informowania zaufanej osoby dorosłej o sytuacjach	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, inni specjaliści, pielęgniarka szkolna.

		powodujących dyskomfort, lęk lub poczucie zagrożenia; • kształtowanie zasad bezpiecznego nawiązywania i utrzymywania relacji z innymi osobami, odpowiednio do wieku i możliwości ucznia; • rozwijanie wiedzy i umiejętności związanych z bezpieczeństwem w relacjach oraz zmianami zachodzącymi w okresie dojrzewania, adekwatnie do wieku i potrzeb uczniów; • podejmowanie działań edukacyjnych i profilaktycznych dotyczących ochrony przed przemocą, wykorzystaniem i innymi formami krzywdzenia; • indywidualizowanie sposobu przekazywania treści i ćwiczenia umiejętności, w tym wykorzystywanie komunikacji wspomagającej i alternatywnej, materiałów wizualnych, modelowania oraz ćwiczeń praktycznych; • współpraca z rodzicami w zakresie wspierania bezpieczeństwa	
--	--	---	--

		osobistego ucznia i rozwijania jego samodzielności w ochronie własnych granic; • reagowanie na sygnały mogące wskazywać na naruszenie bezpieczeństwa lub krzywdzenie ucznia zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami i procedurami.	
Realizacja obowiązku szkolnego i przeciwdziałanie długotrwałej absencji	Monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego, rozpoznawanie przyczyn absencji oraz podejmowanie działań wspierających systematyczny udział uczniów w zajęciach szkolnych.	• systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów i reagowanie na utrzymujące się lub powtarzające nieobecności; • rozpoznawanie przyczyn absencji we współpracy z uczniem, jego rodzicami, wychowawcą, nauczycielami i specjalistami; • uwzględnianie indywidualnej sytuacji ucznia, w tym jego potrzeb i możliwości, przy planowaniu działań wspierających poprawę frekwencji; • prowadzenie rozmów z uczniami i rodzicami dotyczących znaczenia systematycznego udziału w zajęciach oraz konsekwencji długotrwałej absencji; • wspieranie ucznia w przewyżnianiu trudności	dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog oraz – odpowiednio do sytuacji – rodzice i instytucje zewnętrzne.

		wpływających na jego obecność i funkcjonowanie w szkole; • wzmacnianie motywacji uczniów do udziału w zajęciach i życiu szkoły, z wykorzystaniem metod dostosowanych do ich indywidualnych możliwości i potrzeb; • obejmowanie uczniów wymagających wsparcia odpowiednią pomocą psychologiczno-pedagogiczną; • współpraca z rodzicami w celu ustalenia i realizacji działań służących poprawie frekwencji ucznia; • współpraca, w sytuacjach tego wymagających, z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę; • podejmowanie przewidzianych przepisami prawa i procedurami szkolnymi działań w przypadku niespełniania przez ucznia obowiązku szkolnego.	
--	--	---	--

4. Promowanie zdrowego stylu życia

Obszar	Zadania do realizacji	Formy realizacji	Realizujący zadanie
Dbłość o zdrowie fizyczne i higienę	Kształtowanie, odpowiednio do wieku i indywidualnych możliwości uczniów, nawyków i umiejętności służących dbaniu o zdrowie fizyczne, higienę oraz rozpoznawaniu i komunikowaniu potrzeb związanych ze stanem zdrowia i samopoczuciem.	- kształtowanie i utrwalanie nawyków związanych z higieną osobistą i codzienną samoobsługą; - rozwijanie możliwie największej samodzielności uczniów w wykonywaniu czynności związanych z dbaniem o higienę, z zapewnieniem wsparcia adekwatnego do ich potrzeb; - uczenie rozpoznawania i komunikowania, w dostępny dla ucznia sposób, podstawowych potrzeb organizmu oraz dolegliwości i zmian w samopoczuciu; - kształtowanie umiejętności zwracania się o pomoc do osoby dorosłej w przypadku bólu, złego samopoczucia, urazu lub innych problemów zdrowotnych;	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, pielęgniarka szkolna, inni specjaliści oraz – odpowiednio do podejmowanych działań – rodzice.

		• przekazywanie i utrwalanie, w sposób dostosowany do możliwości uczniów, podstawowych zasad służących ochronie zdrowia i zapobieganiu chorobom, w tym chorobom zakaźnym; • uczenie zachowań związanych z ograniczaniem ryzyka zakażeń i dbaniem o higienę w codziennych sytuacjach; • rozwijanie wiedzy i umiejętności dotyczących zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania oraz związanych z nimi potrzeb higienicznych; • wykorzystywanie ćwiczeń praktycznych, modelowania, materiałów wizualnych, komunikacji wspomagającej i alternatywnej oraz innych metod dostosowanych do sposobu funkcjonowania ucznia; • prowadzenie praktycznych zajęć z zakresu podstaw pierwszej pomocy, dostosowanych do wieku, możliwości poznawczych, komunikacyjnych i sprawności	
--	--	---	--

		uczniów, w tym rozwijanie umiejętności wezwania lub uzyskania pomocy osoby dorosłej; • współpraca z rodzicami w zakresie rozwijania i utrwalania nawyków służących zdrowiu i higienie ucznia; • współpraca z pielęgniarką szkolną i innymi specjalistami w zakresie edukacji zdrowotnej oraz działań profilaktycznych.	
Zdrowe odżywianie i kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych	Kształtowanie, odpowiednio do wieku i indywidualnych możliwości uczniów, nawyków żywieniowych sprzyjających zdrowiu oraz rozwijanie samodzielności w zakresie przygotowywania i spożywania posiłków.	• przekazywanie i utrwalanie podstawowych zasad zdrowego i zróżnicowanego odżywiania w sposób dostosowany do możliwości poznawczych i komunikacyjnych uczniów; • kształtowanie nawyku regularnego spożywania posiłków oraz odpowiedniego nawadniania organizmu; • uczenie rozpoznawania, w miarę możliwości ucznia, podstawowych potrzeb organizmu związanych z głodem i pragnieniem oraz ich komunikowania;	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, pielęgniarka szkolna, inni specjaliści oraz – odpowiednio do podejmowanych działań – rodzice.

		• rozwijanie umiejętności dokonywania możliwie korzystnych dla zdrowia wyborów dotyczących jedzenia i napojów; • zachęcanie do poznawania różnych produktów i potraw, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości i ograniczeń uczniów; • rozwijanie, odpowiednio do możliwości ucznia, samodzielności w przygotowywaniu prostych posiłków i napojów oraz wykonywaniu czynności związanych z ich spożywaniem; • utrwalanie zasad higieny i bezpieczeństwa podczas przygotowywania, podawania i spożywania posiłków; • wykorzystywanie zajęć praktycznych, w tym kulinarnych, do rozwijania umiejętności związanych ze zdrowym odżywianiem i codzienną samodzielnością; • tworzenie warunków sprzyjających kształtowaniu	
--	--	--	--

		prawidłowych nawyków żywieniowych podczas pobytu ucznia w szkole; współpraca z rodzicami oraz – odpowiednio do potrzeb – z pielęgniarką szkolną i innymi specjalistami w zakresie wspierania prawidłowych nawyków żywieniowych.	
Aktywność fizyczna, wypoczynek i regeneracja	Kształtowanie nawyków związanych z aktywnością fizyczną, wypoczynkiem i regeneracją oraz rozwijanie, odpowiednio do indywidualnych możliwości uczniów, umiejętności wyboru form aktywności i odpoczynku sprzyjających zdrowiu i dobremu samopoczuciu.	- zachęcanie uczniów do podejmowania regularnej aktywności fizycznej dostosowanej do ich wieku, możliwości, potrzeb i stanu zdrowia; - rozwijanie sprawności fizycznej i motorycznej poprzez zajęcia wychowania fizycznego oraz inne dostępne uczniom formy ruchu; - umożliwianie udziału w zajęciach sportowych, rekreacyjnych i ruchowych, w tym – odpowiednio do możliwości i zainteresowań uczniów – w zawodach i innych wydarzeniach sportowych; - organizowanie spacerów, wyjść, wycieczek, zajęć w plenerze oraz	wychowawcy klas, nauczyciele, nauczyciele wychowania fizycznego, pedagog szkolny, psycholog, inni specjaliści oraz – odpowiednio do podejmowanych działań – rodzice.

		innych form aktywności na świeżym powietrzu; • zachęcanie do poznawania i podejmowania różnych, dostępnych dla ucznia sposobów aktywnego spędzania czasu wolnego; • kształtowanie umiejętności rozpoznawania potrzeby odpoczynku i regeneracji oraz, na miarę możliwości ucznia, komunikowania tej potrzeby; • uczenie korzystania z dostępnych i bezpiecznych sposobów odpoczynku, wyciszenia i regeneracji; • rozwijanie umiejętności zachowania równowagi pomiędzy aktywnością a odpoczynkiem, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb ucznia; • stwarzanie uczniom możliwości poznawania form aktywności, które mogą być dla nich źródłem przyjemności, satysfakcji i dobrego samopoczucia; • współpraca z rodzicami w zakresie wspierania aktywnego i	
--	--	--	--

		dostosowanego do potrzeb ucznia sposobu spędzania czasu wolnego.	
Dbłość o zdrowie psychiczne i dobrostan	Wspieranie dobrostanu psychicznego uczniów oraz rozwijanie, odpowiednio do ich indywidualnych możliwości, umiejętności rozpoznawania własnych potrzeb, radzenia sobie z napięciem i trudnymi emocjami oraz korzystania ze wsparcia innych osób.	• tworzenie bezpiecznego, przewidywalnego i wspierającego środowiska szkolnego, uwzględniającego indywidualne potrzeby uczniów; • rozwijanie umiejętności rozpoznawania i komunikowania własnego samopoczucia, emocji i potrzeb w sposób dostępny dla ucznia; • uczenie rozpoznawania sytuacji powodujących napięcie, przeciążenie, lęk lub dyskomfort; • rozwijanie i utrwalanie dostępnych dla ucznia sposobów radzenia sobie z napięciem i trudnymi emocjami; • umożliwianie korzystania z przerwy, odpoczynku, wyciszenia lub innych form wspierających regulację, odpowiednio do indywidualnych potrzeb ucznia; • rozwijanie umiejętności zwracania się o pomoc oraz	wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, inni specjaliści oraz – odpowiednio do podejmowanych działań – rodzice.

		korzystania ze wsparcia zaufanych osób dorosłych; • wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa psychicznego uczniów oraz wspieranie ich w korzystaniu z własnych zasobów i dostępnego wsparcia; • wspieranie uczniów w radzeniu sobie ze zmianą, niepowodzeniem i innymi sytuacjami trudnymi; • obserwowanie funkcjonowania i samopoczucia uczniów oraz rozpoznawanie sygnałów wskazujących na potrzebę dodatkowego wsparcia; • zapewnianie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb; • współpraca nauczycieli, specjalistów i rodziców w zakresie wspierania dobrostanu psychicznego ucznia; • podejmowanie, odpowiednio do potrzeb, współpracy ze specjalistami i instytucjami zewnętrznymi.	
--	--	--	--

XI. Zasady ewaluacji

Cele i zasady ewaluacji

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego służy ocenie skuteczności podejmowanych działań wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych oraz umożliwia dostosowywanie programu do aktualnych potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli.

Ewaluacja prowadzona jest w sposób ciągły przez cały rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji

W procesie ewaluacji wykorzystywane są:

- obserwacje uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- analiza frekwencji uczniów,
- analiza sytuacji wychowawczych i podejmowanych interwencji,
- ankiety dla uczniów,
- ankiety dla rodziców,
- ankiety dla nauczycieli,
- rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami,
- sprawozdania wychowawców klas,
- wnioski Zespołu ds. Wsparcia Wychowawczego,
- analiza realizacji Standardów Ochrony Małoletnich.

Organizacja ewaluacji

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego przeprowadzana jest corocznie przez zespół powołany przez dyrektora szkoły.

Wyniki ewaluacji przedstawiane są Radzie Pedagogicznej do końca roku szkolnego i stanowią podstawę do aktualizacji programu na kolejny rok szkolny.